

Sadržaj

Predgovor prevoditelja	XIII
------------------------------	------

KRITIKA ČISTOGA UMA

Predgovor prvome izdanju	7
Predgovor drugome izdanju	15
Uvod [izdanje A]	33
I. Ideja transcendentale filozofije	33
O razlici analitičkih i sintetičkih sudova	41
II. Podjela transcendentale filozofije	58
Uvod [izdanje B]	33
I. O razlici čiste i empirijske spoznaje	33
II. U posjedu smo izvjesnih apriornih spoznaja, a ni obični razum nije nikada bez njih	35
III. Filozofiji je potrebna znanost koja treba odrediti mogućnost, principe i opseg svih apriornih spoznaja	38
IV. O razlici analitičkih i sintetičkih sudova	41
V. U svim teorijskim znanostima uma sadržani su apriorni sintetički sudovi kao principi	46
VI. Opća zadaća čistoga uma	50
VII. Ideja i podjela posebne znanosti pod imenom kritike čistoga uma	55

I.

TRANSCENDENTALNO UČENJE O ELEMENTIMA

Prvi dio: <i>Transcendentalna estetika</i>	63
§ 1. [Uvod]	63
Prvi odsjek: <i>O prostoru</i>	65
§ 2. <i>Metafizičko tumačenje toga pojma</i>	65
§ 3. <i>Transcendentalno tumačenje pojma prostora</i>	66
Zaključci iz gornjih pojmova	67
Drugi odsjek: <i>O vremenu</i>	69
§ 4. <i>Metafizičko tumačenje pojma vremena</i>	69
§ 5. <i>Transcendentalno tumačenje pojma vremena</i>	71
§ 6. <i>Zaključci iz tih pojmova</i>	71
§ 7. <i>Objašnjenje</i>	73
§ 8. <i>Opće primjedbe uz transcendentalnu estetiku</i>	76
Zaključak transcendentalne estetike	82
Drugi dio: <i>Transcendentalna logika</i>	83
Uvod: <i>Ideja transcendentalne logike</i>	83
I. O logici uopće	83
II. O transcendentalnoj logici	86
III. O podjeli opće logike na analitiku i dijalektiku	87
IV. O podjeli transcendentalne logike na transcendentalnu analitiku i dijalektiku	89
Prvi odjel: <i>Transcendentalna analitika</i>	91
Prva knjiga: <i>Analitika pojmova</i>	91
Prvo poglavlje: <i>O niti vodilji za pronalaženje svih čistih razumskih pojmova</i>	92
Prvi odsjek: <i>O logičkoj upotrebi razuma uopće</i>	92
Drugi odsjek:	93
§ 9. <i>O logičkoj funkciji razuma u sudovima</i>	93
Treći odsjek:	97
§ 10. <i>O čistim razumskim pojmovima ili kategorijama</i>	97
§ 11. [O tablici kategorija]	101

§ 12. [O transcendentalnoj filozofiji starih filozofa]	103
Drugo poglavlje: <i>O dedukciji čistih razumskih pojmova</i>	105
Prvi odsjek:	105
§ 13. <i>O principima transcendentalne dedukcije uopće</i>	105
§ 14. <i>Prijelaz na transcendentalnu dedukciju kategorija</i>	108

[Prema izdanju B]

Drugi odsjek: <i>Transcendentalna dedukcija čistih razumskih pojmova</i> . . .	111
§ 15. <i>O mogućnosti povezivanja uopće</i>	111
§ 16. <i>O iskonsko-sintetičkom jedinstvu apercipije</i>	112
§ 17. <i>Načelo sintetičkoga jedinstva apercipije vrhovni je princip svake razumske upotrebe</i>	114
§ 18. <i>Što je objektivno jedinstvo samosvijesti</i>	116
§ 19. <i>Logička forma svih sudova sastoji se u objektivnome jedinstvu apercipije pojmova koji su sadržani u njima</i>	116
§ 20. <i>Svi osjetilni zorovi stoje pod kategorijama kao uvjetima pod kojima se njihova raznolikost jedino može ujediniti u jednu svijest</i>	117
§ 21. <i>Primjedba</i>	118
§ 22. <i>Kategorija nema druge upotrebe za spoznaju stvari osim primjene na predmete iskustva</i>	119
§ 23.	120
§ 24. <i>O primjeni kategorija na predmete osjetilā uopće</i>	121
§ 25.	124
§ 26. <i>Transcendentalna dedukcija univerzalno moguće iskustvene upotrebe čistih razumskih pojmova</i>	125
§ 27. <i>Rezultat ove dedukcije razumskih pojmova</i>	128
<i>Kratak pojam ove dedukcije</i>	130

[Prema izdanju A]

Drugi odsjek: <i>O apriornim temeljima za mogućnost iskustva</i>	130
Prethodna napomena	131
1. O sintezi aprehenzije u zrenju	132
2. O sintezi reprodukcije u imaginaciji	132
3. O sintezi rekognicije u pojmu	134
4. Prethodno objašnjenje mogućnosti kategorija kao apriornih spoznaja	137

Treći odsjek:	139
<i>O odnosu razuma prema predmetima uopće i o mogućnosti da se oni spoznaju a priori</i>	139
<i>Sažeto predstavljanje ispravnosti i jedine mogućnosti ove dedukcije čistih razumskih pojmova</i>	145
Druga knjiga: <i>Analitika načela</i>	146
Uvod <i>O transcendentalnoj sili suđenja uopće</i>	147
Prvo poglavlje: <i>O sbematizmu čistih razumskih pojmova</i>	149
Drugo poglavlje: <i>Sustav svih načela čistoga razuma</i>	154
Prvi odsjek: <i>O vrhovnome načelu svih analitičkih sudova</i>	155
Drugi odsjek: <i>O vrhovnome načelu svih sintetičkih sudova</i>	157
Treći odsjek: <i>Sustavni prikaz svih sintetičkih načela čistoga razuma</i>	159
1. <i>Aksiomi zrenja</i>	161
2. <i>Anticipacije zamjećivanja</i>	164
3. <i>Analogije iskustva</i>	169
A. <i>Prva analogija – Načelo postojanosti supstancije</i>	173
B. <i>Druga analogija – Načelo vremenskoga slijeda prema zakonu kauzaliteta</i>	177
C. <i>Treća analogija – Načelo istovremenosti prema zakonu uzajamnoga djelovanja ili zajedništva</i>	188
4. <i>Postulati empirijskoga mišljenja uopće</i>	192
<i>Pobijanje idealizma</i>	196
<i>Opća primjedba o sustavu načela</i>	203
Treće poglavlje: <i>O razlogu razlikovanja svih predmeta uopće podjelom na phaenomena i noumena</i>	206
Dodatak transcendentalnoj analitici	220
<i>O amfiboliji refleksivnih pojmova zamjenom empirijske upotrebe razuma transcendentalnom</i>	220
<i>Bilješka uz amfiboliju refleksivnih pojmova</i>	224
Drugi odjel: <i>Transcendentalna dijalektika</i>	237
Uvod	237
I. <i>O transcendentalnome prividu</i>	237
II. <i>O čistome umu kao sjedištu transcendentalnoga privida</i>	239
A. <i>O umu uopće</i>	239

B. <i>O logičkoj upotrebi uma</i>	241
C. <i>O čistoj upotrebi uma</i>	242
Prva knjiga: <i>O pojmovima čistoga uma</i>	245
Prvi odsjek: <i>O idejama uopće</i>	246
Drugi odsjek: <i>O transcendentalnim idejama</i>	250
Treći odsjek: <i>Sustav transcendentalnih ideja</i>	255
Druga knjiga: <i>O dijalektičkim zaključcima čistoga uma</i>	258
Prvo poglavlje: <i>O paralogizmima čistoga uma</i>	259
[Paralogizmi prema izdanju B]	263
Pobijanje Mendelssohnova dokaza o postojanosti duše	266
Završno rješenje psihološkoga paralogizma	273
Opća primjedba koja se tiče prijelaza od racionalne psihologije na kozmiologiju	273
[Paralogizmi prema izdanju A]	275
Prvi paralogizam supstancijaliteta	275
Kritika prvoga paralogizma čiste psihologije	276
Drugi paralogizam simplicитета	277
Kritika drugoga paralogizma transcendentalne psihologije	277
Treći paralogizam personaliteta	281
Kritika trećega paralogizma transcendentalne psihologije	282
Četvrti paralogizam idealiteta (vanjskog odnosa)	284
Kritika četvrtoga paralogizma transcendentalne psihologije	284
Razmatranje o sumi čistog učenja o duši u skladu s ovim paralogizmima	290
Drugo poglavlje: <i>Antinomija čistoga uma</i>	302
Prvi odsjek: <i>Sustav kozmoloških ideja</i>	303
Drugi odsjek: <i>Antitetika čistoga uma</i>	309
Prvi spor transcendentalnih ideja	312
Primjedba prvoj antinomiji	314
Drugi spor transcendentalnih ideja	316
Primjedba drugoj antinomiji	318
Treći spor transcendentalnih ideja	321
Primjedba trećoj antinomiji	323
Četvrti spor transcendentalnih ideja	326
Primjedba četvrtoj antinomiji	327

Treći odsjek: <i>O interesu uma kod ovoga njegova spora</i>	331
Četvrti odsjek: <i>O transcendentanim zadaćama čistoga uma ako se bezuvjetno moraju moći riješiti</i>	337
Peti odsjek: <i>Skeptična predodžba kozmoloških pitanja pomoću sve četiri transcendentalne ideje</i>	341
Šesti odsjek: <i>Transcendentalni idealizam kao ključ za rješavanje kozmološke dijalektike</i>	344
Sedmi odsjek: <i>Kritička odluka kozmološkoga spora uma sa samim sobom</i> .	347
Osmi odsjek: <i>Regulativni princip čistoga uma u pogledu kozmoloških ideja</i>	352
Deveti odsjek: <i>O empirijskoj primjeni regulativnoga principa uma u pogledu svih kozmoloških ideja</i>	355
I. <i>Rješenje kozmološke ideje o totalitetu sastavljanja pojava za cjelinu svijeta</i>	356
II. <i>Rješenje kozmološke ideje o totalitetu dijeljenja cjeline dane u zoru</i> . .	359
<i>Završna primjedba za rješavanje matematičko-transcendentalnih i prethodna napomena za rješavanje dinamičko-transcendentalnih ideja</i>	361
III. <i>Rješenje kozmoloških ideja o totalitetu izvođenja svjetskih događaja iz njihovih uzroka</i>	363
<i>Mogućnost kauzaliteta na temelju slobode u sjedinjenju s univerzalnim zakonom prirodne nužnosti</i>	366
<i>Objašnjenje kozmološke ideje slobode povezano s univerzalnom prirodnom nužnošću</i>	368
IV. <i>Rješenje kozmološke ideje o totalitetu ovisnosti pojava prema njihovom postojanju uopće</i>	375
<i>Završna primjedba za cijelu antinomiju čistoga uma</i>	378
Treće poglavlje: <i>Ideal čistoga uma</i>	379
Prvi odsjek: <i>O idealu uopće</i>	379
Drugi odsjek: <i>O transcendentnom idealu (prototypon transscendentale)</i>	381
Treći odsjek: <i>O argumentima spekulativnog uma za izvođenje zaključka o postojanju najvišega bića</i>	387
<i>Moguće su samo tri vrste dokaza za postojanje Boga na temelju spekulativnog uma</i>	390
Četvrti odsjek: <i>O nemogućnosti ontološkoga dokaza za postojanje Boga</i> . .	391

Peti odsjek: <i>O nemogućnosti kozmološkoga dokaza za postojanje Boga . . .</i>	396
<i>Otkrivanje i objašnjavanje dijalektičkoga privida u svim transcendentalnim dokazima o postojanju nužnoga bića</i>	402
Šesti odsjek: <i>O nemogućnosti fizikoteološkoga dokaza</i>	405
Sedmi odsjek: <i>Kritika svake teologije na temelju spekulativnih principa uma</i>	410
Dodatak transcendentalnoj dijalektici	415
<i>O regulativnoj upotrebi ideja čistoga uma</i>	415
<i>O krajnjem cilju prirodne dijalektike ljudskog uma</i>	427

II.

TRANSCENDENTALNO UČENJE O METODAMA

[Uvod]	447
Prvo poglavlje: <i>Disciplina čistoga uma</i>	448
Prvi odsjek: <i>Disciplina čistoga uma u dogmatskoj upotrebi</i>	449
Drugi odsjek: <i>Disciplina čistoga uma s obzirom na njegovu polemičku upotrebu</i>	461
<i>O nemogućnosti skeptičkoga zadovoljenja čistoga uma koji je razjedinjen sa samim sobom</i>	470
Treći odsjek: <i>Disciplina čistoga uma s obzirom na hipoteze</i>	476
Četvrti odsjek: <i>Disciplina čistoga uma s obzirom na njegove dokaze</i>	482
Drugo poglavlje: <i>Kanon čistoga uma</i>	489
Prvi odsjek: <i>O zadnjoj svrsi čiste upotrebe našeg uma</i>	490
Drugi odsjek: <i>O idealu najvišega dobra kao temelja za određivanje zadnje svrhe čistoga uma</i>	493
Treći odsjek: <i>O mnijenju, znanju i vjerovanju</i>	501
Treće poglavlje: <i>Arhitektonika čistoga uma</i>	507
Četvrto poglavlje: <i>Povijest čistoga uma</i>	516
Kazala	519
Imensko kazalo	519
Pojmovno kazalo	520